SODBA SODIŠČA (prvi senat)
z dne 11. novembra 2004*

V zadevi C-216/02,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES,

ki ga je vložilo Verwaltungsgerichtshof (Avstrija) z odločbo z dne 23. maja 2002, ki je prispela na sodišče 12. junija 2002, v postopku

Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen

proti

Burgenländische Landesregierung,

ob udeležbi

Österreichicher Shetlandponyzuchtverband,

* Jezik postopka: nemščina.

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi P. Jann, predsednik, A. Rosas (poročevalec) in R. Silva de Lapuerta, sodnica,

generalni pravobranilec: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sodna tajnica: M.-F. Contet, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 4. decembra 2003,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen C. Böhm, M. Breitenecker, C. Kolbitsch in H. Vana, odvetniki, skupaj z M. Maierjem, Obmann,

— za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, zastopnica,

— za Komisijo Evropskih skupnosti G. Braun, zastopnik,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 15. januarja 2004

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(2), prva alinea, Odločbe Komisije 92/353/EGS z dne 11. junija 1992 o določitvi meril za priznanje ali odobritev organizacij in združenj, ki vodijo ali vzpostavijo rodovniške knjige za registrirane kopitarje (UL L 192, str. 63).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen (v nadaljevanju: Zuchtverband für Ponys) in vlado zvezne dežele Burgenland zaradi odločbe, s katero je slednja v tej avstrijski zvezni deželi priznala Österreichischer Shetlandponyzuchtverband (v nadaljevanju: ÖSZV) za organizacijo rejcev ponijev s Šetlandskih otokov. Organizacija ÖSZV je v postopku v glavni stvari intervenient.

Pravni okvir

Pravo Skupnosti

3 Direktiva Sveta 90/427/EGS z dne 26. junija 1990 o zootehniških in genealoških pogojih, ki urejajo promet s kopitarji znotraj Skupnosti (UL L 224, str. 55), določa navedene pogoje za promet s kopitarji, z njihovim semenom, jajčnimi celicami in zarodki znotraj Skupnosti. Iz druge in tretje uvodne izjave te direktive izhaja, da je

njen cilj sprejetje predpisov na ravni Skupnosti, ki urejajo promet s kopitarji znotraj Skupnosti, z namenom zagotavljanja racionalnega razvoja reje in povečanje produktivnosti v sektorju reje in vzreje kopitarjev, ki predstavlja vir dohodka za del kmetijskega prebivalstva. V skladu s četrto uvodno izjavo te direktive je uspeh odvisen predvsem od rabe kopitarjev, registriranih v rodovniških knjigah, ki jih vodijo uradno priznane organizacije ali združenja. V peti uvodni izjavi te direktive je poudarjeno, da zahteva popolna sprostitev prometa nadaljnje usklajevanje pravil vpisa v rodovniške knjige.

4 Člen 4(2) Direktive 90/427 določa, da Komisija sprejme sklepe, s katerimi določi med drugim merila za priznanje ali odobritev organizacij in združenj, ki vodijo ali vzpostavijo rodovniške knjige. Člen 4(1) opredeljuje načela, ki jih je treba upoštevati pri sprejemanju teh sklepov, ti pa so sprejeti v skladu s postopki, določenimi v členu 10 te direktive.

5 V tem okviru je Komisija sprejela Odločbo 92/353, ki opredeljuje merila za priznanje ali odobritev organizacij in združenj, ki vodijo ali vzpostavijo rodovniške knjige za registrirane kopitarje. V skladu s členom 1 te odločbe morajo organizacije ali združenja, ki vodijo ali vzpostavijo rodovniške knjige, za uradno priznanje ali odobritev vložiti vlogo pri pristojnih organih države članice, na ozemlju katere je njihov sedež.

6 Člen 2 Odločbe 92/353 določa:

„1. Pristojni organi zadevne države članice morajo izdati uradno priznanje ali odobritev vsaki organizaciji ali združenju, ki vodi ali vzpostavi rodovniško knjigo, če izpolnjuje pogoje, določene v Prilogi.

2. Pristojni organi zadevne države članice, v kateri že obstaja ena ali več uradno priznanih ali odobrenih organizacij ali združenj za dano pasmo, lahko zavrnejo priznanje nove organizacije ali združenja:

a) če bi to ogrozilo ohranitev pasme ali če bi ogrozilo delovanje, napredek ali rejski program obstoječe organizacije ali združenja

ali

b) če se lahko kopitarji te pasme vpišejo ali registrirajo v poseben razdelek rodovniške knjige organizacije ali združenja, ki posebej za ta razdelek že uporablja načela, ki jih je v skladu s točko 3(b) Priloge določila organizacija ali združenje, priznana(-o) ali odobrena(-o) za vodenje izvorne rodovniške knjige te pasme.

3. Države članice o vseh uradnih priznanjih ali odobritvah, pa tudi o zavrnitvah obvestijo Komisijo.

4. Če se organizaciji ali združenju države članice uradno priznanje ali odobritev zavrne, mora biti o razlogih za zavrnitev pisno obveščena(-o)."

7 Poleg tega člen 3 Odločbe 92/353 določa, da pristojni organi zadevne države članice odvzamejo uradno priznanje ali odobritev vsaki organizaciji ali združenju, ki vodi rodovniško knjigo, če pogojev, določenih v Prilogi, ne izpolnjuje več v celoti.

Nacionalna ureditev

8 V Avstriji so za prenos Direktive 90/427 v pravni red in za izvedbo odločb Komisije, ki temeljijo na tej direktivi, pristojne zvezne dežele.

9 Člen 9 tretjega oddelka Burgenländisches Tierzuchtgesetz (zakon o kmetijski reji in vzreji v zvezni deželi Burgenland, v nadaljevanju: Tierzuchtgesetz) z dne 2. marca 1995 (LGBl 1995/33, v različici LGBl 2001/32) ureja priznavanje organizacij rejcev. Ta člen med drugim določa:

„(1) Vlada zvezne dežele je dolžna priznati organizacijo rejcev, če:

1. lahko njen program reje in vzreje vzpodbudi rejo in vzrejo v smislu člena 1(2);

2. je obstoječa populacija dovolj velika za izvedbo programa reje in vzreje;

3. so na voljo osebje in potrebne naprave za dobro rejo in vzrejo;

4. se zlasti glede na pogoje v zvezi z osebjem ter tehnične in organizacijske pogoje zagotovi, da:

   a) ima organizacija rejcev sedež v zvezni deželi Burgenland;

   b) so rejene živali trajno označene tako, da se lahko ugotovi njihova identiteta;

   c) se rodovniška knjiga ali register vodi pravilno in skrbno ter da kmetijska gospodarstva opravljajo zahtevano registracijo;

   d) se pri združenju vsaka žival, ki glede na prednike in svojo kakovost – vključno s svojim zunanjim videzom – izpolnjuje pogoje za vpis, na podlagi vloge vpiše ali se navede in je lahko vpisana v rodovniško knjigo; da za živali, pripeljane v zvezno deželo Burgenland, ne veljajo strožji pogoji kot za tiste, ki iz nje izvirajo, in

5. lahko vsak rejec s stvarnega in z zemljepisnega področja dejavnosti združenja rejcev, za katerega velja njegova pravna ureditev, ki izpolnjuje pogoj v zvezi s pravilnim opravljanjem dejavnosti, postane član tega združenja.

(2) Vloga za priznanje mora vsebovati:

[...]

3. program reje in vzreje, iz katerega so razvidni cilj ter metoda reje in vzreje, njun obseg ter vrsta, količina in način uporabe opravljenih preizkusov lastnosti;

4. podatke o predvidenem številu živali v kmetijskih gospodarstvih ali pri rejcih, ki bodo sodelovale v programu reje in vzreje;

5. v primeru združenja rejcev:

   a) potrdilo glede pravne podlage, v katerem je navedeno stvarno in zemljepisno področje dejavnosti združenja;

   b) pravilnik rodovniške knjige, v katerem so navedeni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za vpis v različne rubrike rodovniške knjige;

[...]

(3) Združenja rejcev, katerih stvarno in zemljepisno področje dejavnosti v celoti ali deloma sovpada s tistim, na katero se nanaša odstavek 2, točka 5(a), je treba med postopkom za priznanje zaslišati.

[...]

(5) Kadar za neko pasmo že obstaja ena ali več priznanih organizacij rejcev, vlada zvezne dežele zavrne priznanje nove organizacije rejcev, če bi to ogrozilo ohranitev pasme ali zootehniški program obstoječe organizacije."

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

10 Organizacija Zuchtverband für Ponys je od 14. avgusta 1997 v zvezni deželi Burgenland v skladu z določbami Tierzuchtgesetz priznana kot organizacija rejcev ponijev s Šetlandskih otokov.

11 Organizacija ÖSZV je leta 1997 pri vladi zvezne dežele Burgenland, ki je pristojni organ za to področje, tudi vložila vlogo, da se jo prizna kot organizacijo rejcev ponijev s Šetlandskih otokov.

12 Organizacija Zuchtverband für Ponys je bila med upravnim postopkom zaslišana. Z zatrjevanjem, da naj bi to ogrozilo ohranitev pasme, njeno delovanje kot obstoječe organizacije, njen napredek in rejski program, se je izrekla proti priznanju organizacije ÖSZV.

13 S sklepom z dne 30. aprila 2001 je bila organizacija ÖSZV v zvezni deželi Burgenland priznana na podlagi člena 9 Tierzuchtgesetza v skladu z zootehniškim programom, določenim za obdobje desetih let.

14 Organizacija Zuchtverband für Ponys je zoper to odločbo vložila tožbo pri Verwaltungsgerichtshof. Vendar pa po mnenju vlade zvezne dežele Burgenland nima sposobnosti biti stranka v postopku priznanja organizacije ÖSZV niti pravice pravno izpodbijati to določbo.

15 Verwaltungsgerichtshof pojasnjuje, da mora, preden lahko odloča o dopustnosti tožbe, najprej preučiti, ali ima tožeča stranka v postopku v glavni stvari pravno varovano pravico do tega, da se priznanje nove organizacije rejcev zavrne, če so izpolnjeni določeni pogoji.

16 Pojasnjuje, da bi bilo treba tožbo, če bi se uporabilo izključno nacionalno pravo, zavreči brez preučitve, ali priznanje organizacije ÖSZV kot organizacije rejcev ogroža ohranitev pasme ali zootehniški program tožeče stranke v postopku v glavni stvari. Določba, ki nekomu podeljuje samo pravico, da je med upravnim postopkom zaslišan, pomeni v skladu z ustaljeno sodno prakso, ki jo je Verwaltungsgerichtshof sprejelo glede drugih zakonskih besedil, da zadevna oseba nima sposobnosti biti stranka v tem upravnem postopku. V avstrijskem upravnem procesnem pravu naj bi bila torej sposobnost biti stranka procesni instrument za uveljavljanje pravnih zahtev. Kadar neka oseba nima sposobnosti biti stranka v postopku, naj ne bi imela pravice upravnemu organu predlagati, kakšno odločbo naj izda, niti pravice, da nato pred sodišči izpodbija odločbo, ki jo je sprejel upravni organ.

17 Organizacija Zuchtverband für Ponys zatrjuje, da ji pravo Skupnosti podeljuje pravno varovano pravico do tega, da se ugotovi, ali priznanje organizacije ÖSZV ogroža ohranitev pasme ali zootehniški program obstoječe organizacije, in če je odgovor na to pritrdilen, upravni organ priznanje zavrne. Pri utemeljevanju svojega položaja se sklicuje na Direktivo 90/427 in Odločbo 92/353.

18 Verwaltungsgerichtshof ne izključuje možnosti, da lahko organizacija Zuchtverband für Ponys utemeljuje svoj položaj na Odločbi 92/353. Glede tega poudarja, da od sodbe z dne 6. oktobra 1970 v zadevi Grad (9/70, Recueil, str. 825) ustaljena sodna praksa Sodišča posameznikom priznava možnost, da se pred nacionalnimi organi in sodišči sklicujejo na odločbo, katere naslovnice so države članice, in sicer pod enakimi pogoji, kot če bi šlo za direktivo.

19 V zvezi z vprašanjem, ali je člen 2(2) Odločbe 92/353 brezpogojen in dovolj natančen, da bi ga posameznik lahko neposredno uveljavljal, podaja Verwaltungsgerichtshof več stališč.

20 Po njegovem mnenju lahko beseda „lahko" v tej določbi pomeni, da imajo države članice možnost, da se svobodno odločijo, ali bodo priznanje novega združenja zavrnile, če ogroža ohranitev pasme ali če ogroža delovanje, napredek ali rejski program obstoječe organizacije ali združenja. V tem primeru naj organizacija Zuchtverband für Ponys ne bi imela pravice do neposrednega sklicevanja na Odločbo 92/353.

21 Vendar lahko po mnenju Verwaltungsgerichtshof svobodo delovanja, ki jo očitno daje državam članicam uporaba besede „lahko", onemogočijo druge določbe prava Skupnosti. Opozarja, da je Sodišče v sodbi z dne 16. septembra 1999 v zadevi WWF in drugi (C-435/97, Recueil, str. I-5613) izjavilo, da omejuje pravico do proste presoje, ki jo državam članicam očitno priznava člen 4(4) Direktive Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 175, str. 40), člen 2(1) te direktive.

22 Čeprav bi bilo treba šteti, da člen 2(2) Odločbe 92/353 državam članicam podeljuje pravico do proste presoje, se kljub temu postavlja vprašanje, ali lahko glede na načela prava Skupnosti država članica določi pogoje za zavrnitev priznanja novih združenj, ne da bi podeliła obstoječim združenjem pravno varovano pravico do tega, da se priznanje zavrne.

23 Glede pogoja ogrožanja ohranitve pasme Verwaltungsgerichtshof dvomi, da bi se lahko obstoječa organizacija sklicevala na pravno varovano pravico do tega, da se priznanje zavrne. Ni namreč neposredne zveze med tem razlogom zavrnitve priznanja in interesi obstoječe organizacije.

24 Verwaltungsgerichtshof tudi opozarja, da v skladu s sodno prasko Sodišča direktiva sama po sebi ne more ustvarjati obveznosti pri posamezniku in se torej kot taka ne more uveljavljati proti njemu (sodba z dne 14. julija 1994 v zadevi Faccini Dori, C-91/92, Recueil, str. I-3325). V zvezi s tem navaja, da se člen 2(2) Odločbe 92/353 ne omejuje na to, da obstoječim združenjem podeli prednost, ki bi jo ta morebiti lahko uveljavljala v razmerju do države članice. Ta določba naj bi vsebovala tudi breme za združenje rejcev, ki želi biti priznano, saj naj bi bilo v primeru izpolnitve pogojev iz omenjenega člena 2(2), prva alinea, njegovo priznanje zavrnjeno. Vendar Verwaltungsgerichtshof meni, da ni prepričano, ali tako „breme" pomeni „obveznost pri posamezniku" v smislu sodne prakse Sodišča.

25 Navaja, da je v sodni praksi Sodišča sprejeto, da lahko direktiva posredno ustvarja bremena za posameznike. Glede tega se sklicuje na sodbi Sodišča z dne 11. avgusta

1995 v zadevi Komisija proti Nemčiji (C-431/92, Recueil, str. I-2189, imenovana „sodba Großkrotzenburg") in z dne 22. junija 1989 v zadevi Fratelli Costanzo (103/88, Recueil, str. 1839).

26 Poleg tega Verwaltungsgerichtshof preučuje tudi vprašanje, v kolikšni meri pravo Skupnosti posega na področje nacionalnega procesnega prava in na nacionalna pravila o pristojnosti. Zaradi enopomenskega zapisa člena 9(3) Tierzuchtgesetz naj avstrijskega prava ne bi bilo mogoče razlagati tako, da ima obstoječa organizacija rejcev pravico do tožbe zoper odločbo, ki jo je sprejel upravni organ v postopku priznanja nove organizacije rejcev. Vendar naj bi bile države članice v skladu z avstrijsko doktrino, ki se naslanja na sodno prasko Sodišča (sodba z dne 7. julija 1981 v zadevi Rewe, 158/80, Recueil, str. 1805), kadar v pravu Skupnosti ni posebnega pravila, dolžne določiti pravna sredstva, ki bi posameznikom omogočila izvrševanje pravic, ki jim jih daje pravo Skupnosti. Spoštovanje samostojnosti držav članic naj bi pomenilo, da pravo Skupnosti ne more nadomestiti uporabe nacionalne procesne določbe ali določbe o pristojnosti.

27 V tem primeru naj bi avstrijski zakonodajalec procesni status obstoječih združenj in organizacij rejcev uredil tako, da ne morejo začeti postopka pri Verwaltungsgerichtshof. Čeprav naj bi člen 2(2), prva alinea, Odločbe 92/353 obstoječim združenjem podelil pravico v zvezi s pogoji iz te določbe, v teh okoliščinah zadevna pravica v Avstriji ne bi bila pravno varovana.

28 Verwaltungsgerichtshof meni, da ta izid ni zadovoljiv in o njem ni mogoče sklepati iz sodne prakse Sodišča (sodbi z dne 24. septembra 1998 v zadevi Tögel, C-76/97, Recueil, str. I-5357, in z dne 4. marca 1999 v zadevi HI, C-258/97, Recueil,

str. I-1405). Za zahtevo, ki temelji na pravu Skupnosti, naj bi moralo biti mogoče, da se jo predloži Verwaltungsgerichtshofu, ki je nacionalno sodišče, običajno pristojno za zahteve, ki temeljijo na nacionalnem pravu.

29 Glede na navedeno je Verwaltungsgerichtshof odločilo, da prekine odločanje in Sodišču postavi ti vprašanji za predhodno odločanje:

„1. Ali člen 2(2), prva alinea, Odločbe [...] 92/353 [...] obstoječi organizaciji (združenju) podeljuje pravico do tega, da pristojni organ novi organizaciji (novemu združenju) zavrne priznanje, če priznanje nove organizacije (združenja) ogroža ohranitev pasme ali če ogroža delovanje, napredek ali rejski program obstoječe organizacije ali združenja?

2. Ali je člen 2(2), prva alinea, Odločbe [92/353] ovira za uporabo nacionalne določbe, ki:

a) obstoječi organizaciji ali združenju podeljuje samo pravico, da jo med postopkom za priznanje nove organizacije (združenja) zasliši pristojni organ, ne pa pravice do tega, da se priznanje nove organizacije (združenja) zavrne,

ker ogroža ohranitev pasme ali ker ogroža delovanje, napredek ali rejski program obstoječe organizacije ali združenja, in

b) obstoječi organizaciji ali združenju ne podeljuje pravice, da pred sodiščem (Verwaltungsgerichtshof) izpodbija priznanje, ki je bilo izdano kljub njenim odklonilnim stališčem?"

Prvo vprašanje

30 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem in s prvim delom drugega vprašanja v bistvu sprašuje Sodišče, ali je treba člen 2(2), prva alinea, Odločbe 92/353 razlagati tako, da imajo že uradno priznane ali odobrene organizacije ali združenja za določeno pasmo kopitarjev, če se ugotovi ena ali več v tej določbi navedenih okoliščin, pravico pri pristojnih organih zahtevati zavrnitev priznanja ali odobritve novega združenja ali organizacije, ki vodi ali izpostavi rodovniške knjige za isto pasmo.

31 Na začetku je treba opozoriti, da morajo pristojni organi zadevne države članice na podlagi člena 2(1) Odločbe 92/353 izdati uradno odobritev ali priznanje vsaki organizaciji ali združenju, ki vodi ali vzpostavi rodovniško knjigo, če izpolnjuje pogoje, določene v prilogi k isti odločbi.

32 Kot izhaja iz te določbe, kot tudi iz uvodnih izjav Direktive 90/427, je uradno priznanje novih združenj ali organizacij, ki vodijo ali vzpostavijo rodovniške knjige po splošnih pravilih, v skladu s cilji, ki jih zasleduje ureditev Skupnosti na področju prometa s kopitarji znotraj Skupnosti. Za zasledovanje ciljev, da se spodbuja reja in vzreja registriranih kopitarjev ter da se razvije njihovo trženje v prometu znotraj Skupnosti, je namreč nujno, da je v različnih državah članicah Skupnosti zadostno število organizacij, ki lahko vodijo rodovniške knjige, v katere se bo lahko registriralo rastoče število kopitarjev.

33 Čeprav je ureditev Skupnosti naklonjena uradnemu priznanju ali odobritvi novih združenj ali organizacij, ki vodijo ali vzpostavijo rodovniške knjige, pa ob tem, kot izhaja iz besedila člena 2(1) Odločbe 92/353, prav tako zahteva, da vsako združenje ali organizacija izpolnjuje pogoje, določene v prilogi k tej odločbi. Poleg tega iz člena 4(1)(a) Direktive 90/427 izhaja, da se za priznanje ali odobritev omenjenih organizacij ali združenj zahteva spoštovanje načel, ki jih določi organizacija ali združenje, ki vodi izvorno rodovniško knjigo pasme.

34 Glede člena 2(2) Odločbe 92/353 je treba ugotoviti, kot sta pravilno trdili avstrijska vlada in Komisija, da je glavni predmet te določbe podelitev pristojnosti za presojo pristojnim organom države članice, na podlagi katere lahko te v prvih oziroma drugih okoliščinah iz tega člena 2(2), prva ali druga alinea, zavrnejo vlogo za priznanje novega združenja ali organizacije, tudi če so izpolnjeni pogoji, določeni v prilogi k tej odločbi. Razen v omenjenih okoliščinah so namreč pristojni organi v skladu s členom 2(1) navedene odločbe dolžni izdati priznanje vsaki organizaciji ali združenju, ki izpolnjuje pogoje, določene v omenjeni prilogi.

35 V tem kontekstu člen 2(2), prva alinea, Odločbe 92/353 izrecno določa okoliščine, v katerih lahko pristojni organi države članice zavrnejo priznanje nove organizacije ali združenja. Gre za primere, ko v zadevni državi članici že obstaja ena ali več uradno priznanih organizacij oziroma združenj za isto pasmo kopitarjev in priznanje nove organizacije oziroma združenja ogroža ohranitev te pasme ali delovanje, napredek oziroma rejski program obstoječe organizacije ali združenja.

36 V nasprotju s trditvijo organizacije Zuchtverband für Ponys člena 2(2), prva alinea, Odločbe 92/353 ni mogoče razlagati tako, kot da obstoječemu združenju podeljuje subjektivno pravico, da pri zadevnih pristojnih organih zahteva zavrnitev priznanja, ki ga je predlagalo novo združenje ali organizacija, če se ugotovi ena ali več okoliščin iz te določbe. Taka razlaga bi namreč, če bi bila sprejeta, odvzela pravico do proste presoje, ki jo je člen 2(2) Odločbe 92/353 nameraval pridržati za pristojne organe držav članic.

37 Na prvo vprašanje je treba torej odgovoriti, da je treba člen 2(2), prva alinea, Odločbe 92/353 razlagati tako, da če se ugotovi ena ali več v tej določbi navedenih okoliščin, organizacije ali združenja, ki so za določeno pasmo kopitarjev že odobrene ali priznane, nimajo pravice, da pri pristojnih organih zahtevajo zavrnitev priznanja ali odobritve novega združenja ali organizacije, ki vodi ali izpostavi rodovniške knjige za isto pasmo.

Drugo vprašanje

38 Z drugim delom drugega vprašanja predložitveno sodišče v bistvu sprašuje Sodišče, ali pravo Skupnosti nasprotuje temu, da zakonodaja države članice obstoječim združenjem in organizacijam, ki so se izrekli proti priznanju novega združenja ali organizacije, odvzame sodno varstvo zoper odločbo o priznanju, ki so jo izdali pristojni nacionalni organi.

39 Iz odgovora na prvo vprašanje izhaja, da če se ugotovi ena ali več okoliščin, navedenih v členu 2(2), prva alinea, Odločbe 92/353, že uradno priznane organizacije ali združenja za pasmo kopitarjev nimajo pravice, da pri pristojnih organih zahtevajo zavrnitev priznanja ali odobritve novega združenja ali organizacije, ki vodi ali izpostavi rodovniške knjige za isto pasmo.

40 V teh okoliščinah in iz razlogov, ki jih je navedel generalni pravobranilec v točkah od 38 do 40 sklepnih predlogov, je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da pravo Skupnosti ne nasprotuje predpisom države članice, ki že obstoječim združenjem ali organizacijam, ki so se izrekle proti priznanju novega združenja ali organizacije, ne nudijo sodnega varstva zoper odločbo o priznanju, ki so jo izdali pristojni nacionalni organi.

Stroški

41 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. **Člen 2(2), prva alinea, Odločbe Komisije 92/353/EGS z dne 11. junija 1992 o določitvi meril za priznanje ali odobritev organizacij in združenj, ki vodijo ali vzpostavijo rodovniške knjige za registrirane kopitarje, je treba razlagati tako, da če se ugotovi ena ali več v tej določbi navedenih okoliščin, organizacije ali združenja, ki so za določeno pasmo kopitarjev že odobrene ali priznane, pri pristojnih organih nimajo pravice zahtevati, da se zavrne priznanje ali odobritev novega združenja ali organizacije, ki vodi ali izpostavi rodovniške knjige za isto pasmo.**

2. **Pravo Skupnosti ne nasprotuje predpisom države članice, ki že obstoječim združenjem ali organizacijam, ki so se izrekle proti priznanju novega združenja ali organizacije, ne nudijo sodnega varstva zoper odločbo o priznanju, ki so jo izdali pristojni nacionalni organi.**

Podpisi